

23. gada-gahjums.

Malſa ar pefuhitſchauk
par paſſi:
par gadu 1 rub. 60 ſap.
„ puſgadu 85 „

Malſa bei pefuhitſchauk
nas Rīga:
par gadu 1 rub. — ſap.
„ puſgadu 55 „
„ 3 mehneſchi 30 „

Mahj. w. teek ifdohts feste
deenām no p. 10 fahloht.

Malſa
par flindinaſchann:
par weenā fleijas fmalku
rakſu (Petit) rindu, jeb
to weetu, to tāhda rinda
einem, malſa 10 ſap.

Redakcija un ekspedīzija
Rīga,
Ernst Plates bilſchu- un
grahmātu-druktatām pē
Behtera bānizas.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpāſchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis iſnahk ween reiſ pa nedetu.

No. 6.

Sestdeena 11. Februar.

1878.

Kahdītājs.

Taunakahs finas. Telegraſa finas.
Gelſchēmes finas. No Taunpils: pahr Taunpils bānizas buhweſchanu. No Dēlgawas: biſchu ſchopſchanas beedribos generalſkaputze. No Otristies: pahr teateri. No Sohmu ſemes: jauna ſelta nauda. No Peterburgas: muhſu augſta ſeijara dehli pahrbrāutſchi Peterburgā. No Charlōwas: ſneega putenis. No Vladimir-Wolinias: brandwīna ſagiftſchana. No Dōevas: ſahdība. Meera preekfslitumi jeb meera nolihgīchanas vāmati. Turzijas leeta.
Ahe ſemes finas. No Romas: Viktori Emanuela un pahwesta Biuſa bēbres. No Anglijas: lauſchu prahs uſ karu. No Frānzijs: meera wehleſchanabs u. t. pr.
Peelikumā: Redſhwais weefis. Graudi un ſeedi.

Taunakahs finas.

No Rīgas. Schini nedelā trefcha ſchēira wehleja pilſ-ſchetas aiffshwus. Sesideenu ſahkahs balfu ſkaitiſchana. Tā tad pirmā wehleſchanā ſchini nedelā buhtu beigta. Pee balfu ſkaitiſchanas redſehs, zik pilſfehtu aiffshwu buhs oħtrā jeb beidsamā wehleſchanā (Stichwahl) wehl jazel. Schini beidsamā wehleſchanā ſawus kandidatus nem iſ teem, kas jo wairak balfu dabujuſchi.

No Walkas. Par Walkas muſes ſahles preekfneezibū gan tihri jabrihnahs, ka ta, ka leekahs, negrib atwehleht ſawu lo-ſali ari preekfch Latveeſchu weefibas wakara. Preekfch Latw. teatera, ko preekfch eewainoitem ſara-wihreem par labu ſpehleja iſgahjuſchi gadā, ta laipni iſchetrus wakarus preekfch iſrahdiſchanas atwehleja. Kad nu efam dīrdejuſchi, ka dahmu ſabeedribai (Frauen-Verein) valihsibas wajagoht, tad it labi daritu muſes ſahles preekfneeziba, kad ta ſahlī atwehlelu preekfch weefibas wakara, kuxſch, ka dohmajam, eenestu ſkaidra atlikuma no 50 — 60 r. ſ., ko waretu tad peeminetai ſa-ſabeedribai atwehleht preekfch labdariga mehřka. Kahds eemeflis preekfneezibai ſahli leegt, to newaram iſproft, waj wina ſaunahs Latveeſchu dehli, kura publika deesgan jaw parahdi-juſe, ka ta proht uſweſtees un nekam par peedauſiſchanu naw bijuſe. Kad nu wehl teatera wakarā ſatram ir brihw ee-eet, kas tik biletī ween pīzis, kur tur pretim weefibas wakarā doſhus wehl nepeelaſch, tad gan naw jaſčaubahs par kahrtibū peeminetā wakarā. Beram, ka reiſ nahks tas laiks, kur muſes zeen. preekfneeziba laipni atwehlehs ſahli preekfch weefibas wakara un wehlak buhs pahlezzinata, ka labi, kad tā bij darijuſe. No paſchas Walkas ko peeminejuſchi, peemineſim ari no winas apgabala. Scheit jaw dauds weetās deramahs deenas nobijuſchā. Daudeem grunteenekeem, kam ſeme uſ „puſgraunda“ ifdohta, ir leelas puſles atkal „puſ-

graudneekus“ dabuht, jo wezee nepaleek, tadeht ka deesgan iſmirkuſchi dahrgā weetā. Par puſgraudneekem ko peeminejuſchi, newaram flehpt, ka ta teefcham wehl wehrgu dīſhwe, kahda puſgraudneekam ir, kur wiſs tas nahk preekfchā, kas wejōs kļauſibas laikos bija, ka leeli darbi un Behrnawas ģeti. Kas jaw kahdu gabus par puſgraudneeku bijis, tas wairs ilgal, kad wehl nawj pawifam iſputejis, nepaleek, het luħko, kad tik eefpehj, lai ari par dahrgu naudu, uſ rentes kahdu ſemes gabalinu jeb puhra weetas dabuht. „Teeſcham gruhta dīſhwe puſgraudneekam,“ to leeziņahs kāris, kas par puſgraudneeku bijis, bet kad ari to eeweħrotu tee, kas naw tahdu maifi chdujuſchi, ka pahrtiziſ ſalys ir dauds labaki neka badā nihzis un ar truhkumeem laudamees puſgraudneeks. Scho te rakſioht paleeku tai zeribā, ka ari zeen. laſitaji paliks pahlezzinati, ka teefcham gruhta dīſhwe par puſgraudneeku buht, un ari tahdeem, kas tahdā gaitā grib dohtees, ſinoħs kahdu wahrdinu par aiffargafchanu teem

Medna Kāhrlis.

No Konstantinopelis. Kā tahdahs, tad Turzijas waldiba ſawu turpmako politikas ſtahwokli atſinuſe. Sultans pahlezzinajees, ka wina waldiba Ķiropā beiguſehs un turpmak buhs pahreželta Uſſiā. Zahdā buhſchanā winam ihpāſchi draudſiba jatura ar Kreeviju, Anglijas draudſibas winam tad pawifam newaijaga, bet gan Anglijai wina draudſibas wai-jaſehs. Turzijas waldiba atſinuſe, ka uſ wiſadu wihi wi-nai ar Kreeviju ſohpā jaturahs, un kad ari Ķiropas leel-walſtiſ konferenzi faſaultu, tad tur ne-eeweħrofchoht Turzijas labumus, bet katra leelwalſtiſ tikai aiffshwefchoht ſawus; ta weeniga walſti, kas wehl Turziju Ķiropā aiffshwei, buhtu Kreevija, jo winai labaki, ka juhras ſchaurumi palekoht ne-pehzigas Turzijas rohkās, neka leelwalſtiu apfargafchanā. Zahdas dohmas iſfazijuſe Turzijas waldiba.

Telegraſa finas.

No Romas tai 8. Februari teek ſinohits, ka kardinals Pe-ſchi (Pecci) ir par pahwestu eezelts. Pahwesti buhdams wiſch peenehmis to wahrdi Leo XIII. — Rohmneeki jaun-ezelto pahwestu apfweizinaja ar leelu gawileſchanu. Frānzijs biskapi jaunam pahwestam par pirmo Petera-graſi dahwi-najuſchi 1 milionu franku.

No Konstantinopelis tai 7ta Februari. Namik-Paſcha dohdahs uſ Peterburgu.

Geschäfes finas.

No Jaunpils. Laftoži wehl warbuht atmineſees tohs maſohs strihdes rakſtūnus Mahjas weefi 1876tā gadā par Klotu no Jaunpils. Toreis rakſtūdams neweens nekahdu ſkaidribu neſinaja fazīt par to un ta leeta palika bei ſkaidribas, kas Klotis bijis un kur dſihwojis. Tapehz fchē nu zeen. laſitajeem ihpafchi Jaunpileſcheem, kureem mineta wihra peemina ir mihiā, ſkaidras finas paſneſdu. Preelfch dauds gadeem tapa Zehſu pils no Kreewu leelfirsta Iwana Wasiljewitscha ap-lehgereta. Sawās behdās fuhtija tadeht brunineeki weenu no ſamejeem, duhſchigo Klotu, lai tas no uſtizameem draugeem un beedreem valihsibū luhtu. Bet pilſeftina bija no wiſahm puſehm aplehgereta, un wiſaplaht bija walts ugu-nis uſkurinatas. Zik bailiga leeta bija, tur zauri tapt, to-mehe waijadſeja mehginaht. Vaſchu laika pulkſtena dohbjī ſiteeni vaſludinaja puſnakti, kad bruneneeks us melna ſirga zaur wahrteem ſteidsahs tuwejohs kruhmus faſnegt. Lih-mehr, kamehr wareja pa kohlu un kruhmu pakrehſli jaht, gahja labi. Bet nu wajadſeja pa failu lauku jaht. Jaw bija lehgeris labu gabalu aif muguras, kad tam waijadſeja bailigaku, pehdigo zelu jaht. Schauſ zelſch weda ſtarv Kreeweem un kahdu dſilu purvi. Lehnam wiſch bija iſglahhts. Te uſreißi atſkaneja walts bals, un tuhlin diwpaſſmit eenaid-neeki tam pakal dſenahs. Klotis peefveeſch peefchus ſawam ſirgam un laiſch ſibena ahtrumā prohjam; parwelti, tas ir vanahlets, un wangiba, warbuht nahwe tam goidama. Bet Klotis greesa ahtri ſawu ſirgu fahnus, un ar weenu lehzeenu wihrs un ſirgs paſuda dſilā muſlajā. Kreewi palika ſtah-woht un ſkatijahs brihnodamees purvi. Bet glahbſchana bija neſpehjama; tapehz tee Klotu atſtahja ſawam liſtenam un dewahs atpakaſ. Sawās naħwes iſbailēs, paſel Klotis rohlaſ us debeſim un luhsahs no ſcheliga Deewa glahbſchanu: „Ah, ſwehta Marija, Deewa mahte, iſglahb man! Un kad es laimigs paheſchhu mahjās, gribu ſawu meschu ohsolus preelfch Deewa nama buħwes iſleetaht.“

Ta luhgadams tas juta wairak ſpehla ſawos lohzelkōs; wiſch lehza no ſirga, un akl brihnum, us kohla faknehm. Tik to ſirgs ſewi bei naſtas jutahs, iſpuhlejabs ari tas no muſleja, un ſirgs un jahtneeks bija iſglahbt. Sawam mehr-kam wiſch ſteidsahs nu ahtri preti. Orihs to faſneedſa, un wiſa draugi dewahs tam lihdi pilſeftinu atſtahwetah. Bet bija jaw par wehlu! duhſchigee aiftahwetaji bija lab-prahtigu nahwi wangibas weetā ſewi iſwelejuſchees, un eenaidneeki nebijs nekuw wairs redſami. Bet brunineeks Klotis ſawu ſwehreſtibū wiſ ne-aismirfa. Mahjā pahnahzis, uſbu-hweja tas no ſawu meschu milſu oħsoleem Jaunpils baſnizu. Preelfch kahdeem wairak gadeem Kloti buhweta baſniza tika noplehſta un taħs weetā uſbu-hweja jaunu muhra baſnizu. Tomehr ka veemika no Kloti atrohdahs wehl jaunā baſnizā altaris un wiſi benki no pirmahs baſnizas oħsola kohfeem taifti. Wejā baſnizā atrohdahs ari Kloti teħla ar wiña ziſt ſiħmi, akmin ēezirſta, bet kas pee baſnizas pahrbuhwe-ſchanas tižiſ ewainoħts un apſkahdehts un teek tagad Paula muisħas leelkunga P. v. Steina ſleħti uſglabahs.

K. Matſcherneeks.

No Telgawas. Kurſemes beedriba preelfch biſchu-kohpſcha-nas tai 31mā Janwar i natureja ſawu generalſapulzi. Kad bee-

dribas eelfchigas darifchanas bija beigta, tad generalſapulze noſpreeda, ka beedriba turpmak ari nodarbofees ar ſemkohpi-bu, tikklihs ka beedribai ſtatutes preelfch tam buhs pahrgrohfitas un apſtiprinatas. Schis ſpreedums ir eevehrojams, jo beedriba preelfch biſchu-kohpſchanas ir pa wiſu Latwiju iſplahtita un ta tā tad wiña, ſemkohpibas leetas ſawā apſpre-ſchanā un darifchanā uſaemdama, dauds fo eespehtu pa-ſtrahdaht.

No Oknisteſ. Neti kahda awiſchu lapina pa-eet, kur ne-atrohdahs no weena jeb no ohtra apgabala kahdi ſinojumi; bet Okniste ir Kownas gubernā no abahm puſehm no Kurſemes eeflehgta, no Latveeſcheem apdſchwota, ne-aiftahra, meeriga jaw gadu ſimtenus, laika-garam atrauta, wiſu wairak zaur politikas pahrgrohſchanu no 1863. gada ſawā weentulibā no Kurſemes Latveeſcheem aſſchirkta un no Leiſcheem atraudamahs. — Bet laika ſtraume paſkubinoja dasħus ſawu tautu pamudinah. — Ar leelu ruhpibu bija apnehmufches ſtarſchina (wezakais) un ſkohloṭaſ iſgahdaht, ka ari Okniſħani (Okniſteeſchi) dabuja ar ſawahm azim redſeht, kas ix teaters. Zaur leelu ruhpibu jaw tiſtaht tika, ka jaw tai 2trā Februari, (preelfch tam ihpafchu ruhmi iſgahdaja) iſrah-rahdija lugu „Kurlais Krifħus,” un diwi kuplejaſ no Sterſtu Andreijs kahjuma tika dſeedatas. Es kā ſweſchinneeks buhdams newaru kluſu nozeestees, no preela pahremets kohti pateizohs wiſeem iſrahbitajeem, wiſu wairak jaunkundschm, kuras ſawus uſħlinus nebij taupiujſħas, ſkatitajeem, kas fastahweja no dasħadahm tautahm, jaſku waکarū padariht. Weeſibas waکarā pehz beigta teatexa dabujam preezigi patehr-setees un luſtig iſdanzotees.

Tai 28tā Februari gribiht wehl iſrahdiht „Muzeneeks un muženeeze“ un „Leppa iſtabas meita,” un Medineeku kupleja no St. Anr.

No ſħahm abahm iſrahdiſchanahm eenahlfchanas nahks fara eewainoteem par labu un tiks Kownas gubernatoram no ſuhtitas.

A. P.

No Soħmu ſemes. Ka Kreewu awiſe „Hoboe Brēma“ ſino, tad preelfch Soħmu jeb Biannu ſemes tiks kalfa jauna ſelta nauda. (Ka laſitajeem finams, tad Soħmu ſemei ſawu ihpafcha nauda).

No Peterburgas. Muħſu Trohnantineeks ka ari leel-firsti Vladimirs un Alekſejis Alekſandrowiſch tai 6tā Februari pulkſten 2 pehz puſdeenas pahrbrauza uſ Peterburgu. Uſ bahnus iwi ſagaidija muħſu augstais Kungs un Keisars, augsta Keisara ſamilijas ziti lohzelki un augsti kara-fungi. No bahnuscha augstais Keisars ar ſawem dehleem aifbrauza uſ Seemas pili pee muħſu augstaħs, ſcheligaħs Keisareenes. Uſ eelahm fanahluſħee lauſchu pulki apſweizinaja ar leelu preelu un gawilejſchanu muħſu augsta Keisara deħlus, kas pehz wairak mehneſcheem, pehz gruhtem kara-darbeem, mahjās uſ Peterburgu pahrnahluſħi.

— Ka „Waldibas Weħſteſis“ ſino, tad tiſčihoht par 3 milionu rublu jauna kapara (vara) nauda kalfa un taudis laifta.

No Poſtawas teek „Goloſam“ ſioħts, ka tureenas pilſeftas waldeſ ſaſe truhluſħi 30,000 rublu. Kafeeris peefohlijiſ ſawu namu dehi truhkſtoſħahs sumas atlihdſinachanas, bet tikai ar to noſazijumu, lai wiñu nenodohdoht teefahm. Pilſeftas padohme eezeħlu ſe ihpafchu iſmellefchanas komiſiju, kura kafeera namu noweħrejju ſe tikai 10,000 rublu, bet ka-

feera preekschlikumu atsinuſe par peenemamu. Weetneku fa-pulze komisijas preekschlikumu atraidijuſe.

No Charkowas. Tai nakti no 28ta us 29to Janwari dſelſszeka brauzeenam, kas no Charkowas us Kurſlu brauzza, uſbruka breetmigs fneega putenis. Brauzeenam waijadſeja apſtahtees un drihs tas bija ta apſnidſis, ka tikai wagonu jumti ſtahweja iſ fneega ahrā. Wagonu rinda jeb brauzeens ſtahweja 17 ſtundas, kamehr fneegu no zela noraka. Brauzeem, kas wagonus newareja atſtaht, bija jaþahrteek no peena un maiseſ, ko tee no tureenaa ſemneekem tuwumā dabuja.

No Vladimir-Wolinſkas teek lahdai Kreewu awiſei ſchahds atgadijums pasinohts: L. zeema wihnisi jeb frohgā bija ſemneeki fanahkuſchi un prafija no wihnuschneeka, kas bija ſchihds, lai eeleiſjoht brandwihnmu. Schis pirmam ſemneekam glahſi eelehja un tas fchnabi iſdſehrīs teiza, ka brandwihnſ efoht lohti ruhks (zitadi brandwihnſ ir tikai ſihws). Ziti ſemneeki ari lika brandwihnmu eeleet un to dſerdami atrada, ka teeſcham efoht ruhks. Katrs iſ tur buhdameem ſemneeleem gribaja pats pahrleezinatees, waj brandwihnſ efoht ruhks, un warbuht wiſi prohwedami buhtu no ruhktu brandwihnna dſehrufchi, ja pa to starpu tas ſemneeks, kas pirmais ruhktu brandwihnmu bija dſehrīs, nebuhtu dabujis ſtrampjuſ un breetmigas ſophes geſdams gar ſemi paſritiſ, kur ari drihs ſawu garu iſlaida. Gekam ſlahlbudamee no ſawahm iſbailehm zil neko bija atheguſchees, kad ari ziti ſemneeki, kas ruhktu brandwihnmu bija dſehrufchi, ſtrampjuſ dabuja. Iſzehlaħs leela juſchana. Zeema wezalais tika atſaukts un tas ſchihdam brandwihnna mužinu aifſeegeleja. Pa to starpu iſ tuwa ap-teeka bija valihsiba dabuta, jaſlimuſcheem ſemneeleem tika eedohtas wemjamas ſahles un zaun to wineem tika dſihwiba glahbta. Brandwihnmu wehlak iſmeklejoht atrada, ka pee ta bija peelikta ſtrichnina giſte. Schihds ar ſawu ſchihdeeti tika zeeli ſanenti.

No Odesas. Tai 30ta Janwari bija starp Odesas polizeju un kahdeem noſeedsneekem ſadurſchanahs, pee kam daſhi tika eewainoti. Noſeedsneeki bija polizejas iſmekleſchanai preti ſtahjuſchees un ar reolvoreem un naſchein preti turejuſchees, ta ta ſaldati bija valihsiba janem, lai noſeedsneekus waretu ſawaldfinaht.

No Odesas. General-adjutants graſs Ignatjew, us kara-lauka braukdamis, tiziš Birſalas ſtanzijs apſagts. Winam tur noſagta zela-ſohmina ar dascheem fwarigeem papihreem. Duhlit tika ſchandarmu pahrvaldibai ſina dohta un ihſa lai-ka ſagliſ tika ar wiſu ſagto ſohminu ſakerts. Papihri par laimi wiſi bijuſchi weſeli.

Meera preekschlikumi jeb meera noſihiſchanas pamati. Makſti pahr meera noſihiſchanas pamateem tahlia un karvetku pilna zela deht tikai tai 3ſchā Februari wareja muhſu augſtam Kieſaram tikt preekschā ſikti.

Pameera noſihiſumi, kahdi tika starp Turzijas un Kreewijas weetneeleem jeb pilnwarneekeem noſlehgiti, ic ſchahdi.

1) Pameers teek noſlehgits starp Kreewu, Serbu un Mu-meneefchu kara-pulkeem no weenaa puſes un starp Turku kara-pulkeem no ohtras puſes, un prohti us wiſu to laiku, kamehr par meeu lihſt, tas ic, waj nu lihſt meera noſlehgſchanai jeb lihſt kara ſahlfchanai.

Kad meers netiku noſlehgits, tad katrai partijai peenahlaħs, oħraij partijai (pretineeleem) trihs deenaa eepreekschu

pasinoht, eekam ar kara-darbeem ſahk, pee tam deenu un ſtundu noſakoht. Triju deenu laiks teek rehkinahs no ta laika, kur weena no abahm partijahm no ſawa wirſwadona dabujuſe to pawehli, ka kara-darbi ſahkami.

Kreewu Kieſara waldiba Montenegro liks preekschā, lai teem starp Kreewiju un Turziju noſihiſteem pameera noſihiſumeem peebedrotohs, kurnpreti Turzijas waldiba ar ſaweem kara-darbeem pret Montenegro apſtahtjahs.

2) Pameers ſtahjahs ſpehklā ar to briħdi, kur ſha pameera noſihiſumi ir parakſiti un weenaa un oħtras partijas kara-pulkeem, kas pehz ſchi termina par apalschā apſiħmeto noſihiſchanas lihniſi pahri gaħju ſchi, wajaga aif ſchihs lihnijs atpakat eet un ja pee pahri eefħanas ko buhtu eegħi-wuſchi, to atpakat atdoht.

3) Turku Kieſara kara-pulkeem wajaga bes teem zeetohkſchneem Bidinu, Russchuku un Silistriju ari atſtaht Belgradſchiku, Raſgradu un Chadschi-Aglu-Basardſchiku, un us ſcho vamatu atbalſtidamees teek starp Kreewu Kieſara, Serbu un Rumeneefchu kara-pulkeem no weenaa puſes un starp Turku Kieſara kara-pulkeem no oħtras puſes taha noſihiſchanas lihnijsa noliku:

Noſihiſchanas (demarkazijas) lihnijsa eet no Baltiſchikas un Chadschi-Aglu-Basardſchikas taifni us Raſgradu un ajuem ſemes-strehki lahdas 5 werſtes platumā (wiſa ſchi lihnijsa ir katra weetā 5 werſtes plata), kuru nedu weena nedu oħtra partija nedriħkst pahrkapt. No Raſgrades lihnijsa eet pa Eſklidju un Domanbasaru un Kotelu, kas no Kreewu kara-pulkeem ir eenemtas. Ari ſħe ir lihnijsi strehki 5 werſtes plats. Taħlaku noſihiſchanas lihnijsa eet gar Medwanes, Delikamtiſchikas, Bogasderes upi par Oglankiojas un Chadschideres zeemu lihds Mesembrijai, pee kam 5 werſtes plataiſ ſtrehki iſſteepjahs us mineto upju abeem krafteem, faſneeds Melno juhru un aifſneedsahs lihds Derkos eferam. Kreewi eenem pee Melnas juhreas tikai Burgas un Midju, lai weeglaki waretu ſawus kara-pulkus aifwest, bet pee kam now atlauts nekahdu kara-konterbandi west. No Derkos efera noſihiſchanas lihnijsa eet var Kardſchali, pahri par dſelſzelu un gar Karaju upes kraftru lihds Marmoras juhrai.

Turku kara-pulki atſtaħs apſtirina ſchanas lihnijsa, ka ari Derkos, Chademkaju un Bujuku-Tſchelmedſchi. Turku kara-pulku noſihiſchanas lihnijsa eet no Katschuk-Tſchelmedſches teefham (taifni ſtrehki) par Georgu un Akbunari gar Melno juhru. Tas ſemes-strehki, kas starp Kreewu un Turku noſihiſchanas lihnijsi atrohdahs, now neweeneyam aifkarami, tur pa pameera laiku nedu kahdu apzeetingajumus (ſklanxes) nedriħkst iſdarah tħalli ſklanxes iſlahviħt jeb ar kara-wiħreem pawairoht. No Marmoras juhreas noſihiſchanas lihnijsa eet pa Galipoles ſemes-ſchaurumu u ſcharliejas Urſħas puſi, gar Ħeġejas juhru lihds Dede-Agatsħas un Maři tad starp Marizas ſahau upēhm un starp taħm Ħeġejas juhra eeterofħahm upēhm lihds Djumai; tad pa Kifendi lu lihds Sendjaks roħbesħahm un gar Serbijas roħbesħahm lihds Kapaonikas-Planinas meestineem. Djuma, Kifendila un Bronja teek no Kreewu un Serbu kara-pulkeem eenemtas, Briftika no Turkeem. Noſihiſchanas lihnijsa starp Turku kara-pulkeem un Montenegrofchu kara-pulkeem toħp noſpreesta no iħ-paſħas komiſijas, pee kam ari fuhtitajis no Kreewijas puſes teek peenents.

Noſihiſchanas lihnijsa starp Kreewu un Turku kara-pul-

leem waijaga tihlit pehz fcho nolihgumu parakstifchanas ap-fihmeht, preefch tam komisija is tur pat buhdamo kara-pulku wirsneekem teek eezelta, kuxi us tam pilnvari dabujufchi. Tur, kur kara-pulku nestahw, noschekfchanas libnija ihpafchi neteek apfihmeta, tur peeteek apfihmefchana zaur augfham minetahm weetahm.

4) Teem kara-pulkeem no weenas is karodamahm partijahm, kas ap fcho nolihgumu parakstifchanas laiku ahpuus augfham minetahs libnijas atrohnahs, waijaga nekawejotees atpakal eet un wifu wehlak triju deenu laikä.

5) Turku keisara kara-pulki, kas atstahj tahs eelsch 3fchä punctes minetahs weetas, aiseet ar kara-erohtsheem, kara-leestahm un paechi ar fawu mantu.

Zeetohfschne kara-mantas, kara-kugus, ka ari zitus Turzijas walstei peederigohs kugus ar fawem peederumeem war waj nu aifwest probjam jeb tohs nodoht Kreewu kara-pulku apfargafchanä pehz fawstarvigi stahdita russa.

Sihmejotees us prouiantes krahjumeem, kas stahwedami waretu famaitatees, tad tohs war waj nu pahrdoht jeb Kreewu kara-pulkeem nodoht pret norunatu nolihgchanu. Pawalst-neeku ihpafchums paleek ne-aiskahrt.

Minetee zeetohfschne un apzeetinatahs weetas ja-atstahj 7 deenu laikä no tahs deenäs rehkinajoht, kur pawehle us tam atnahkuje.

6) Turku keisara kara-pulkeem un kugeem 3 deenu laikä ja-atstahj Sulina (Donawas eegriwa), ja ledus braukfchanu nekawetu. Kreewu kara-pulku pahrwaldbiba no fawas puves gahda, ka Donawä buhdamee kawekli braukfchanat teek at-nemti un kugofchanahs fahkabs sem Kreewu usraudibas.

7) Taiss no Kreewu un zitu (Serbu, Rumeneesch) kara-pulkeem eenemtäc Turzijas pawallies, kuras Turzijas pahrwaldbiba (teefcs, waltsamatneeki) stahw darifchanä, paleek fawas weetas un gahda par meeribü un kahrtibu starp tureenäs eedfihwtajeem. Wini pehz eespehfschanas ja-ispilda Kreewu kara-pulku pahrwaldbibas waijadfigee präfjumi.

8) Oselsszela libnijas, kas eet zaur widutscheem, ko Kreewi eenehmufchi, teek atsichti par ne-aiskaramu ihpafchumu un braukfhana un darifchanas netek kawetas. Prezes un zelneekus war west, tikai nedrikst par Demarkazijas (noschekfchanas) libniju kara-konterbandi pahrwest. Tahdeem, kas pee kara-pulkeem peederigi, ir braukfhana atlauta, ja tas ar fawstarpigü norunu noteek.

9) Turzijas waldbiba pa pameera laiku atlauj swabadu braukfchanu pa Melno juhru un tureenäs kugofchanai nekahdus kaweklus zelä neliks.

10) Turku armijas flimee un eewainotee soldati, kuxi taiss no Kreewu, Serbu jeb Rumeneesch kara-pulkeem eenemtäc apgalbos atrohnahs, teek nodohti Kreewu kara-pulku pahrwaldbibas finä, bet teek aplohpiti no tur buhdameem Turku lohpejeem un ahrstehm, ja tahdi tur ir. Wini neteek par kara-wangineekem tureti, bet nedrikst bes atlaufchanas no weenas weetas us ohtru dohtees.

11) Pameers fahkabs no 31ma Janvara 1878ta gada pulsten 7 wakarä. Preefch Arijas kara-lauka pameera fihkki nolihgumi teek nosaziti zaur ihpafcheem weetneekeem no abahm waldbahm.

Pameera fahkchanahs us Eiropas kara-lauka teek no Kreewu armijas wirswaldbibas pa telegraflu pasinota Turku kara-pulkeem.

Turzijas leeta. Turzijas leeta jeb Austruma politikas buhfchanu paleek arweenu nopeetnaka un walsts un politikas - vihri ar jo Leelaku eewehrofchanu to apluhko. Pahr fcho buhfchanu raksta lahds awischu sinotajs is Berlines ta: Austruma leeta paleek arweenu nopeetnaka, ta ka fahk baidites, ka starp Kreewiju un Angliju ne-iszelahs faburfschanahs. Kad is fchahdas faburfschaahs weegli waretu iszeltees Eiropas karfch, tad wihi skatahs us Wahziju, no winas zeredami, ka wina zaur fawu politikas fwaru meerustureh. Lahdas dohmas ari issfazijuschi Peterburgas laikrafsti, Wahzijas keisaram un firstam Bismarkam meera usturefchanu vee fids lisdami. Par meera usturefchanu ari gahdahs. Kreewija warbuht pahrleezinata, ka Wahzija ihsta drauga valihdsibu Kreewijai pafneegs, ka wina (prohti Wahzija) ari Anglijai to pafchkinlohs, ka ta Pruhfchu-Frantschu kara Franzijai fleepni pulveri un kara-leetas peewe-duse, lai gan wina teizahs, ka neds us Wahzu neds us Franzijas vusi neturotees. Wahzija Anglu grehjineekam gan ar kaxu ne-usbruks, bet winam fawu fpehzigo wahrdi ussauks, lai par dauds ne-ahkstahs un lai no teesibu un labumu aifahfchanas neruna, kur tahs neteek aifahrtas. Anglijas ihstahs teesibas un labumi naw apdrandeti un ja kas buhtu aifahwams, tad Anglija to war preefchä likt turpmak noturamä Eiropas leelwalstju konferenz; bet ja Anglija preefch konferenzes naturefchanahs par fpihti ar Kreewiju raudsitu naidä fanahkt, tad fchahda nepareisiba Anglijai nahktohs gruhti aismalsfaht. Berlines politikas vihri fpreesch, ka Anglija gan par dauds ne-ahkstijees. Bet tomehr neweens nefina, kas ihssi nahkamibä gaidsams, pat Wahzijas keisars naw, nefen pahr tam runadams, fawas dohmas fkladri issfazijis, bet gan teizis, ka zeribas efolt us meera usturefchanu, vee kam Wahzija no fawas puves ari fawu teesu neleegfchoht. Ar ilgoschanohs Berline gaida us firstam Bismarkam to jautajumu eefneegt, ka stahw tagad ar ahrigu politiku, ihpafchi sihmejotees us Austruma leetu.

Sinams, ko nahkamiba nefihs, to neweens fkladri nefina, bet lai ari fchi nahkamiba buhtu kahda buhdama, tad to mehr sinams, ka Kreewija un Wahzija lohpä turefees. Ja starp Angliju un Kreewiju iszeltohs karfch — no kam lai Deewä muhs fafarga! — tad Anglija ar fawem kara-kugeem nahktu us Baltijas juhru, bet tas Wahziju aiskehrtu un ta meerigi us tam nefkattitohs. Sché (prohti Berliné) it no-peetni no tam runa, ka Dahnija buhtu peedabujama, lai wina Anglu kara-kugeem nekautu Baltijas juhra eebraukt, un Dahnijai tas ari nebuhtu wisai gruhti isdarams. Ta raksta augfham minetais awischu sinotajs is Berlines.

Peterburgas awises, Austruma politikas buhfchanu pahr-fpresdamas, taiss dohmas weenojahs, ka Anglija nepareisi darijuje, bes Turzijas waldbibas ihpafchhas atlaufchanas fawem kara-kugeem lisdama zaur Dardaneli juhras fchaurumu eebraukt Marmorä juhre, un ta tad Parisches nolihgumu pahrkaydama. To daridama (faka Peterburgas awise "St. P. H.") Anglijas waldbiba ir padarijuje waras-darbu, lahdu gan reti wehsture atradihs, jo bes atlaufchanas zaur Dardaneli juhras-fchaurumu braukt ir tikkab ka kara-peeteikfchana. Turflaht ari Anglijai naw nekahda eemebla, kapehj wina to darijuje, ihpafchi kur Turzijai pahrwaretai naw fpehka fawas teesibas aifahweht.

Anglijas ministerija zaur to ir pahrkahpuſe fawstahrpigus tautu likumus un to weetā noſtahdijufe patvaldibas fawwabu, bet waj wina fawu zereto noluhku panahks, par to wehl jaſchaubahs. Sawu nodohmu Bilkensfield ir panahzis, winſch ir lihds Konstantinopelei tizis, bet us kahda likuma pamata atbalſtīdamees, jeb kad winſch us ihpaſchu likumu negribeja atbalſtītees, tad winſch to preekſch kahdeem mehneccheem wa-reja dariht, bet kapehz winſch to nedarija? Warbuht winſch toreis negribeja fawu politiku ſkaidri uſrahdiht. Tagad winſch to ir darijis. Bet winſch ir rahdijis, ka winſch fawſtarpi-gobs tautu likumus ir pahrkahpis, lai winſch ari oisbildinatohs fa gribedams. Anglu kara-kugus tilat wareja us tre-jadu wihi ſaur Dardanelu juhras ſchaurumu braukt: pirm-kahrt, kad wina buhtu par Turzijas draugu nahkuſe, oht-kahrt, kad wina buhta par Turzijas eenaidneku nahkuſe (Turzijai karu peefazidama) un trefkahrt kad wina buhtu atmetuſe Parishes nolihgumu, kura foreis Eiropas leelwalſtis nospreeda, ka bes Turzijas atweleſchanas neweena gitā walſtis nedrihſt ſaweeem kara-kugeem lift zaur Dardanelu juhras-ſchaurumu braukt. Anglija zaur to ir pate pahrkahpuſe Parishes nolihgumu, us kuru wina arween atfauzahs. Kad nu Anglija ſcho nolihgumu pahrkahpuſe, tad ari Kreewijai pee ta newaijaga turetees, ar Turziju meeru nolihgistoht, ar ziteem wahrdēem ſakoh, Kreewijai newaijaga Eiropas konfe-renzi. Pebz Parishes nolihguma Turzija ſtahto Eiropas walſtju apfargafchanā (Turzija ſcho apfargafchanu atſtuhmuſe, pret Eiropas wehleſchanu karu ar Kreewiju ſahdama) un ta tad pebz ſchi nolihguma pahrgrohſiſchanas Turzija tikai wa-retu notiſt gitahm Eiropas walſtim finoht. Wahzija eewehro-dama, ka Turzija karu ſahdama no Parishes nolihguma jeb Eiropas leelwalſtju apfargafchanas atfazijufe, — to ee-wehrodamo Wahzija ſazija, ka Turzijai waijagoht ar Kree-wiju meeru nolihgt un wina pee tam newarohit no Eiropas walſtim nekahdu valihdsibu zereht, nedj ari Eiropas walſtim kahda teesiba tur eemaſitees, jo Kreewijia weena pate karu weduſe un Turziju pahrwarejafe, tapehz ari wina weena pate meeru ar Turziju noſlehḡs. Anglija ſchaj ſawſtarpigai mee-ra-nolihḡchanai (ſtarv Kreewiju un Turziju ween) pretojahs, us Parishes nolihguma atſauklamahs. Tagad Anglija pate ſcho nolihgumu ne-eeweheſouſe, wina to pahrkahpuſe un ta tad ari Kreewijai naiv nekahda cemeſla, pee ſchahda nolihgu-ma turetees.

Schahda Anglijas iſtureſchanahs ir jo eewehrojama, tapehz ka zaur to ari Franzija un Italija ir tikuſchas aifahrtas, jo winahm tika zaur sultana paſludinajumu aifleegis, ar ſaweeem kara-kugeem lihds Konstantinopelei nobraukt, un Anglija tagad pret ſcho paſludinajumu us fawu rohku, ſawā ſawivalibā, to darijuſe. Kreewu walſtba to eewehrojuſe: wina pawehli dewuſe, tik lihds ka Anglija ar ſaweeem kara-kugeem pee Konstantinopeles nonahktu, lai tad Kreewu pulki ee-eet Konstantinopelē (ſawā laikā paſneedsam telegramu no muhfu walſtis kanzlera firſta Gortschakowa, kura winſch darija Eiropas walſtim finamu, ka Kreewijia weenu daku no ſaweeem kara-pulkeem eelikſchoht Konstantinopelē, kad Anglija ſawus kara-kugus fuhtischoht us Konstantinopeli). Kad Anglijas kara-kugi us Konstantinopeli dohtohs, tad wini tur preekſchā atrastu Kreewu kara-pulkus.

Kas if tam iſjuks, to neweens newar eepreelſchu noſaziht, bet tildauds ir finams, ka Anglija ſtahto weena pate; neweena

leelwalſtis negrib ſawus kara-kugus us Konstantinopeli fuhtisht, Wahzija, Franzija un Italija tuhlit no tam pawifam atfa-zijahs un Austrija, ka leekahs, ari negrib ar Angliju pa wee-nahm pehdahm ſtaigah.

Pebz Austreeſchu awiſchu ſinahm fpreeſchoht, jaſaka, ka Austrija no treju keſſaru ſabeedribas ne-atfazifees un ar Angliju us weenu rohku neſtrahdahs. Ta par veemehru kahda is Austreeſchu leelakahm awiſehm faka, ka Austrija arweenu turejuſehs weenprahibā ar Wahziju un Kreewiju un nekad naiv ſituſehs us Anglijas puſi. Jaw Anglija preekſch kara ſahlfchanas iſrahdiſe, ka wina fawu ihpaſchu politikas zelu eefahkuſe un Austrija, lai gan no Anglijas us tam paſkubi-nata, naiv tai peebedrojuſehs, bet zeeti turejuſehs pee treju keſſaru ſabeedribas un ſchihs ſabeedribas politikas, pee kuras wina lihds ſchim valikuſe un ari turymak valiks. — Ne-ween ſchi awiſe, kuras fpreedumu nupat veemimejam, ari zitas Austreeſchu awiſes tais dohmās weenojahs, ka Austrija par meera uſtureſchanu gahdahs. Schē ſlaht ari japeemin, ka Austrija tiſlab politikas fa ari naudas leetas deht tahdā buhſchanā atrohnahs, ka wina karu newar uſſahkt un galā west, bes ka fawu eefchigu buhſchanu nefatrihzinatu. Schi buhſchanā atkal weens cemeſlis warak, ka Austrija raudſihs meeru uſtureht.

Pahr Austriju reis runajohit mums ari japeemin, ka wina zehluſehs leela galwas grohſiſhana par to, ka Italija ſahk ſawus kara-pulkus iſrihkoht, jo ka ſinams Austrija karu ſahktu, tad Italija pret Austriju ſtahtohs.

Ahrſemes ſinas.

No Romas. Tai 4tā Februarī un ap to paſchu ſtundu bija diwi behres: Lehnina Wiltora Emanuela un pahwesta Viuſa IX. paglabafchana. Kahda Berlines awiſe pahr tam paſneeds ſchahdas ſinas, kuras ihſumā ari ſchē uſſahmeſim. Wiltora Emanuela paglabafchana notika Vanteona (vili) preekſchpuſdeenā. Viſas bohdes bija flehtas, viſs Vanteona plazis un wiſa apkahrtne bija truhwu uſwakā tehru-ſehs. Viſapkahrt bija truhwu karohgi iſlikti, lohgi bija ar truhwes-flohri (ſchlidrautu) pahrwilkti. Us Korſo plazi un eelās bija ſaldati noſtahditi. Pee Vanteona jumta paſchob-beles bija leels chrglis uſbildehts un leela bilde ar tauri rohka, pee mutes peelikta. Apakſchā bija ar ſeeleem burteem rakſtihts: „Wiltors Emanuels, tehwijas tehwis.“ Vanteona (vili) eelkſchpuſe bija iſgresnota, lohgi ar melneem aifkaramēem aifſlahti u. t. pr. Vonteona wiđu bija Lehnina ſahrks, wiſ ſahrka bija purpura mehtelis, Lehnina krohnis un ſpeekiſ, ap ſahrku neſkaitami puču krohni u. t. pr. Viſur redſeja leelus lauſchu pulkus, kas peerahdiſa, ar kahdu miheſtibu wini ne-laika Lehninam peekehrabs. — Pee pahwesta behrehm bija lohti masa pedalifchanahs, lai gan garidsneeki pahwesta behres jeb paglabafchanu us to paſchu deenu bija nolikuſchi, gribedami Lehnina behres aptumſchoht, bet melnswhartſcheem nebijia iſdeweess.

No Romas. Ka no tureenah ſeck ſinohts, tad kahds fmalki gehrbees Franzuſchu ſungs tai 31mā Janvari nomi-nuſham pahwestam no kahjas nosaga weenu tupeli. Smal-kais ſaglis tika peekerti, bet winam neko nedarija, winſch tika palaifts walam.

No Anglijas. Ka kahda ahrſemes awiſe ſino, tad Anglu tauta peekehrufehs kara-dohmahm. Gladſtons, kas arweenu

bija Anglijas nekreetnas politikas pretineeks un tā tad ir kara-partijas pretineeks, tagad nedriksloht Londonē ne us ee-lahm rāhditees, tik dušmigi Angli vs Gladstonu esoht. Tad ari teek sirohts, ka kara-leetu fabrikos teek stipri strahdahts.

No Franzijas. Franzija lohti wehlabs, ka Turzijas leeta tīktu dridsumā nobeigta un konferenze jaauktā, jo pāsaules-leetu ištahde ir preefch durwim. Ja nu karfch išzeltohs, eekam ištahde atklahta, tad Franzijai ištahde tīktu tīklab kā ismaitata un winai no tam leela floshe zeltohs.

Wehrā leekama faruna.

Tschaulste: Labbeen, mihi draugi, kā jums nāhjahs?

Behrtuls: Itin labi brahlit; bet wāj sīni, kā mehs ar Swirbuli šeit spreesham.

Tschaulste: Kahdi spreedumi tee gan buhs, laikam par kahsahm, kāstibahm, behrehm jeb laikameteem.

Swirbuls: Schoreisti tēv gan mīsejahs; mehs spreesham, kā tā zaur to jauno mahjas fainmeelu išgudrošanu eezekama gruntes nodobhšanas mafsa, til weegla kūhs, kā mehs brahlīchi ildeenas „nekoļoļo“ rumutschus wairak waresim eesmelt.

Tschaulste: Schahdu sīnu gan jaun dīrdeju kuldīgā, bet es tāhdeem wehstukeem netizu, jo eefch Wahzu un Kreewu awisehm lafams, kā vāschā leelā Odesas pilssehtā tee jaunee, zaur mahjas fainmeelu wehlechanu eezeltee pilssehtas waldineeli eefch tāchetru gadu waldineekas gahjuma, gandrihs par trihs miljoneem rubuleem, pilssehtu ar parahdeem pēspēduschi, un tagad iſweens waldineeku wehlejais jeb faru kālī dwejēs, galviku un pakaust kāja, nesinādami, kā schahdahm indewehm galu darīt.

Behrtuls: Ko tu nu tā muldi Tschaulste, tava runa ir weena Tahmneka runa, mehs to par wišam dīrdeht negribam, jo prohīt mehs ar Swirbuli nospreedam muhsu kālī Indriķa Pēterim un lejas Jāhna Kristapam doht, jo wini ir wihi kā obšoli ar spēzīgi kālī, wini par tam gahdahs, kā no tahm pilssehtas nodobhšanahm mehs til dauds eelkāt waresim, kā neween pāhru rūmutschus, bet arīsan glābī alus ildeenas waresim eesmelt.

Tschaulste: Atkāhpjates no manim ar juhsu Indriķa Pēteri, lejas Jāhna Kristapu, jeb Kalna Juri un zītadeem runas wiħreem, pilssehtas waldineekas gahda iſweens par fewim ween, bet pilssehtas fainmeelu valdineeleem jagahda par dauds tāhstosch dwehselehm un wini newar guleht kā tales aif filta zepla.

Swirbuls: Klaust Behrtul, kā winsch runa, dohsmi winam par veeri par to, kā winsch muhsu zaur weenprāhtigu iſdibīnaschanu iſweletus runas wiħrus kāfī lamahi.

Tschaulste: Kāpehz Juhs tā dusmojatees, lailam Juhs pee iſgudrotahm wišu masafahm pilssehtas mafas nodobhšanahm peemirstat, kā tādas pilssehtas nodobhšanas tilpat ar lailu wairojahs, kā tā wišu leelala lahpstu galvo no weenās it masinas lapinas zehlūfhs, jo pilssehtas waldineeleem jagahda par jaunahm floslahm, sehrdeku nameem, eelas brugeschanu un dauds zītadahm leetahm par zīlvēla meesas un garīgu lablahšanahs.

Behrtuls: Kahda kibele mums par to? mehs til us to dīnemees, kā pilssehtas nodobhšanas un lohtela iħre masala teel.

Tschaulste: Tu Behrtul sali, kā jums par to nelahda kibele, lailam wehl nesajutat, kā mums tagad par kapeju, zulkuru, tehju, alu, wiħnu un wiħdahm zītadahm prezehm dauds dāhrgaki jamaksa kā preefchslālā.

Swirbuls un Behrtuls eekleedsahs ar weenu kālī:

A, hu teħwin, ta ir atkal sawada leeta un zelabs no tam, kā laufmani jo deenas paleek jo leelali greħzeneeki, no Deewa wardeem atkāhpjamees, no ta pīzeju nabadsibas fawas kiesħas pilba un dīshwo tā kā leelit fungi.

Behrtuls: Tad leez wehrā Tschaulste, kā par tāhdahm neganizahm leetu iſdarischanahm, arīsan muhsu zaur weenprāhtigu kālī iſwehlechanu eezeltee runas wiħri jeb waldineeli ar skanu kālī līlumus spreedihs, kā laufmaneem wini prezē buhs par tautas nospreestu lehtaku zenu pahroht.

Tschaulste: Nedī ū, kā tāsnī teefas wiħri to jaunu tāsnībū spreesch un līlumus zet, tad juhsu runas wiħreem arīsan wiħjaga

wiħeem lauzeneekeem pahleħt, faru prezē, kā zuħlu meesas, galu, swieesti, putraimus un kweeschus par to no jums nospreestu zenu pahroht.

Swirbuls un Behrtuls attal eesauzahs:

Kāpehz tad wini ar newareħs tāhdus līlumus spreest un pahleħt, bet pīrma wiſleħla leeta ir tāħda: „Kaupmanus wajaga pīpīpeet, kā wini faru prezē par preefchlaila leħto zenu pahroħħ, jo proħti, awijs taq laskams, kā bresmigħi karsf ar Turziju ir-beigts un muhsu papiħra rublis atlal weħrtibā zelabs, tadeħħi taq-wajadsetu kaupmaneem pahleħt, kā wini faru prezē attal par preefchlaila leħto zenu pahroħħ, un pīrmi fchi pahleħschana buħtu pīpildita, tad ari muhsu, zaur weenprāhtigu weħleħschana eezeltee pīseħħas waldineeki, wareħs wiħeem lauzeneekeem pahleħt, faru wiħħin, wiħħin, soħxis un ari druwu anglus par preefchlaila zenu pahroħħ, proħti 4 soħxis par 1 rubli, 3 puhti kartupelu par 1 rubli, swieesti par puħoħtra rubla poħda u. t. pr.

Tschaulste. Eita, eita brahlīchi, schahdus līlumus un pahleħschanas juhsu weħletaji ne-iſpildihs, jo kaupmaneem un andelmaneem neweena walstiba newar pahleħt par no pīseħħas waldineekeem nospreestu zenu faru prezē pahroħħ, jo weens no manas pamahies pasħstameem, karsf pats kaupmanis buħdams, man iſsfadroja, kā wiċċi goħdigħi kaupmani kara fahlum dauds prezēs un manħbas bija tagħħadju kā ġur, kuras pee aħsemmi keem wehl nebiżi aismaktas. Us ahtru kara beigħchanu zeredami wini neween parahħħus mafaja, bet bija arīsan meerā kā aħrīmes prezū pahrdewejji wi-neem wehl intrefħu mafħasħanu iſsifha Peħġgalā bija wiħeem goħ-digeem kaupmaneem, kuxi konkursi nekrta, wiħu parahdi par flisku korsu, jeb naudas neesigħi weħrtibū ja-aismatfa. Leħti eepirkta preze tika tifl il-għi kā ween spiegħas par wezo leħto zenu, kameħt wehl weża preze bija pahroħħta. Jauna preze bija preefch pahroħħschanas pee flisku korsa naudħi peħħlħama un kaupmaneem tagad wiħadas prezēs dauds dāhrgaki mafsa un es par tam ari nebrihnoħs, kā wini par faru prezē tagad angħstu zenu nem, bet es zeru, kā wiċċi goħ-digħi kaupmani, tħu arīsan manas pamahies pasħstmeels par jo leħ-talu zenu fawas prezēs wareħs pahroħħ.

Swirbulis. Tu, Tschaulste, gan efi par kaupmanu prezidentu jeb runas wiħru eezelts, tu gan dabu prozentas pee tava pafċha prezēs eepiħħschana.

Tschaulste. Ta ir aplama runa, es netepohs fewis, bet tāsnibas deħħi.

Behrtuls. Tew tāsnibas? Ja tew tāsnibas, tad sali man kura waru dabuħħi labu garħiġi wiħnu, jo mani mana deħla meita ar jaunu deħlini eeprezzinaja, to mehs grībam nahloħschu fweħħdeen li kistil kistil un tā tħad preefch zeeniga mahxitaja un niħleem draugeem buħtu geldiga glaxxistie laba wiħna.

Tschaulste. No tāħdahm behħdahm es tewi waru iſpejħi, eesim pee Louis Lundmann un beedra, wiħu leelā wiħna-pagħrabā, kuru par Baltijas dīsejdataju wiħna-pagħrabu nosauz, tur mehs waram dabuħħi skaidru un garħiġi Deewa dāħvaru, to es skaidri sīnu, jo mana fainnéeze tur manas wajjadibas eepeħrl.

Swirbulis. Bet wini arīsan nems dāħrgu zenu.

Tschaulste. Kas man par to, eesim un nopsirkim pee Lundmann un beedra kahħas pahra pudeles garħiġi wiħna, kuras meħs šeit mahjas-weetā us muħxixi d'rauħiħu iſdseħħi waram.

Behrtuls un Swirbulis. Tee ir goħda waħrdi, eesim pee Lundmann un beedra, blakam J. Redlich funga gruntigai un wiċ-żejek Engeliċi magħażnej.

XX.

Gemu hreti behru.

Kas ir teika? Drihs ta pafleħpta firði-pulite, fmarschoda ma-pee to iſsudus ħo deewu-pāsaules alminu fahrkeem, drihs tas-pelais naħħi x-ehġi tħalli tħalli, kuxi spobzgi libgodams tħalls meera-weettas nosleħpumus un to nabaga greħzineela kapu aif kapseħħas muħreem apriko.

Kas ir teika? Drihs feededama kohla fmäidħiħħana, miħligha weħħi xiħsħana, tħalls burbułłodamas mesha-uxpiex ptaħħiġi wiħħi, drihs no weħħras iħażi tħalli tħalli, kuxi spobzgi libgodams tħalls meera-weettas nosleħpumus un to nabaga greħzineela kapu aif kapseħħas muħreem apriko.

Muhfsu wirsrahis nemas neschaukahs par to, kurai draudsei, walstei — jeb kuram gabalam tas nahlamahs teikas peeder. — Un nu flehdseet Juhs, laimiga mahte, Juhs mibkohs masohs jo zeeschali Juhs rohlas, samehr Juhs tahn baaligahm nodohschahanahm patat eijat, kuru svechtigu zeeschanu weens zits dsi-
taki newar lihds just, ka mahtes frds!

Daudsreis tahdas baaligas teikas lafoht, man ari prahtha nahfahdas, lo no dascheem wezeem laudim esmu dsirdejus un laschepat, ja tas teesa, muhsu apgabalā atgadijuschahs. Ta lahdasteika (tauschi mutē) stahsta, ka scheeenes G. pilsmuhres, kad tee naw gribeschi augschā turetees, weens brahlitis ar sawu mahsau tikuchi eemuhreti. Wehl waretu gan wairak fahdas teikas mineht, bet naw nelahdas pilnigas sinaschanas, jo no winahm nelahdas aprakstichanas ne-esmu atradis, tikai tauschi mutē winas stan. — Dohmaju, ka laipnigais laftajis ne-kaunooses kad winam ari lahdas teikas no zitahm semehm, no absemehm, kuras Wahsu-laiskals esmu lafijis — pastahstichu. Schahs teikas par behru eemuhreschanu tapebz gribu pastahsticht lat tu redsetu, zil bresmigi leela mahau tiziba senakos laikos tripligohs bija apspeeduse.

Pee ta zeka no Meiningas us Wezburgu, lahdus juhds no Meiningas atrohdahs tee wezee muheu drupi no Henebergas pils, kur ari weens zeems ar to paschu wahru nosaukis, atrohdahs. Wehl labi usturehts tur ir weens milsu-tohrnis, kuschtagad pee tahn daudslahrtigahm wasoras isluteschanahm, kuras tur us teem drupeem teek turetas, par vagrabu ir lohitt derigs. — Kad senakos laikos weens grafs scho pili lila buhweht un darbs jaw brihi bija gataws, isslaadroja buhwmeistars buhwungam, ka waijagoht, ja pili gribohit par nepahrwaramu padarht, weenu dshwu meitini lihds eemuhreht; winach tadehl warohit, ja gribohit to panablt, weenu tahu pirk. Gan ilgi grafs turejabs preti, samehr pehdigi buhwmeistars winam dewa padohmu, lai behru-swehtus isrikojoh tanis Henebergas platschöd; ta pirma meitinga, kura zaur pilswharteem eetu, waretu fa no lilstena preelsch schi upura isredseta — usskatita un bes wisas kaweschanas tilt eemuhretra. Grafs pehz ilgas stohmischanaahs padewahs schai wina gribeschanai; bet — redsi! Taifni buhwmeistara pascha meitina bija tas pirms behru, las zaur teem wahreteem eegahja. Tehws prata scho upureschanu nogrohsikt, un nu tika ohtri svehtti isrikojoti. Bet tapat atlal ohbreis lilstens nolehma, atlal buhwmeistara meitina pirma gahja zaur pilswharteem. Grafs atlal atlaidahs no ta behru eemuhreschanas bet buhwmeistars — teiksa fa "muhrneeks" nosihmehts — wehl arween us to paschu pastahweja, ka weenai meitina waijagoht to upura nahwi zeest; grafs isrikojoh wehl tresshos behru svehtus. Buhwmeistararam waijadseja stipri un bresmigo tilt strahpetam; jo lilstens mina meitini atlal trescho reisti us to paschu bresmigo zeku juhti wadija, ka wina atlal pirma zaur pilswharteem eegahja. Tagad grafs wairs nelahdu apscheboschanu ne-atsina; buhwmeistararam waijadseja pascham sawu behru ee-eeschanas weeta pils muhri eemuhreht. Ta masa meitina tika tanis eemuhreschanas weeta eesehdinata, dabuja wehl weenu wegj rohla un nu — winas paschas tehws taifnijabs pee aismuhreschanas.

Tas zaurums ar satru eelstu almin palika masaks; pehdigi bija wehl weens mass zaurumis, un meitina, dohmadama, ka tehws tikai ar winu simeekus daroh, preezigi issauza: „Leht, nu es tevi tikai wasu druszin ween wehl waru redseht.“ Ta eelita tas „nelaimigais“ to pehdejo almini eelschā. Wina behru balfs bija tam fa nasis zaur firdi gahjupe, winach krita turpat no trephem un nolausa galwu. Ta nabaga behru waideschanu un raudaschanu dsirdeja ilgu, ilgu laiku wehl pehz tam un — wehl schodeen wina daschreis fa pilsjumprawa aplahrt staigajoh.

No Ebenstein-pils teek tapat stahstichts, ka, „winu stipri da-riht,“ weens behru grunts wals tigis eemuhrehts; ta behru mahte esohit winu pate par upuri peenesuse, un turnaht winu par labu naudu pahrdewuse. Pee mubreschanas behru mahte esohit wehl fawzis: „Mam, es wehl Tevi drustu redsu,“ un kad pehdigais almins tika eelits: „Mam, nu es Tevi wairs nemas neredu!“

Tahdu paschu mahti fastohjam toni teiksa no Verse-pils us-
buhweschanas pee Gettingas. Kahda semneeze dema par tripl-

simis grafseem asinu naudas, sawu kurlmehmo behru preelsch eemuhreschanas un nolis pate winu tanis alminu lapu. Tad atbarija tas nabadsinch peepeschi sawas luhipinas un runaja us wiseem lahtbuhdameem lohti gudri: „Mihlsaka la samta fisens bija mahtes fruhts; bet tak zeetaka la slints un almins bija mahtes frds!“ Wiss lahtbuhdamee brihnojahs un asaras pluhda pahre winu waigeem; tikai mahtes frds palika austia un nelustinata: wina fanehma sawu naudu un tik tad no tureenas aishgahja, kad bija pahllezzinajusehs, ka behru pateest tika eemuhrehts.

Ween no Wahzemes, bet ari no zitahm malahm sinam mehs tahdas eemuhreschanas teikas. Ap Kopenhangenu, Dahau semes galwas pilsehtu, waijadseja wali aplahrt taifhi; bet tik, zil reis winu esohka muhreht, tik reis winach ari atlal pagrima. Tad tika weena „beswainiga meitina“ nemta, pee galda sehnata un winai spehles- un ehdamas-leetas preelschā liltas; samehr nu wina preezigi spehlejabs un ehda, tamehr buhweja 12 meistari weenu welvi pahre winu un ta ustaifia tur wali, kura no ta lalta nemaitata pastahweja.

Wissahm schiham stahstichanahm ir weens un tas pats pamats: winas dibinajabs pagamu buhshana, paganu kulturā. Grimms farva mitologija (paganu-deewu-mahzibā, teiku aprakstichanā) at-nem un isslaadro scho tikumu: Daudsreis tika par waijadsgu eeraudsichts, pamata, us kura lahdas ehka tika buhsheta, dshwus lustersaus, pat zilwelus eemuhreht, kas tur lihds ari semei par upuri bija dohts, tapebz, ka wina wisu to nastu us fewi nem un pa-zeesch. Baur scho bresmigu upureschanu dohmaja tai ehkai ne-kustinajamu stiprumu pafneegt.

Pirmos laikos jeb laika-strehki tika lusteroni eemuhretri, un teescham ari daschas pilsehtas, basnizas u. t. t. pehz ta laika eerauduma tapebz ween tszehluschihs, ka taha opstyrina schana winas tika eemuhretra — un taha atrohdamahs limes ari zitadi naw isslaadrojamas. No schi nelaba tikuma ir taha daudi un daschadas teikas no basnizahm, tilteem u. t. t. pee kuru usbuhschanas welnas zaur sawu lihdsstrahdaschanu, jeb ari zaur dalywinaschanu to preelsch buhnes materialu — palihdsigs buht apneymees, kad ta radijuma dwehfeli, kusch pirmsbasniza jeb pahre teem tilteem eetu, winam peederetu; tik sinaja winam, tam kaunajam ta dariht winu peewildami, ka winach nedabuja wis zilvela dwehfeli, zaur to, ka lahdus lusteroni pimo zaur basnizas durwim jeb pahre tiltu dina.

(Tiepmat beigums.)

Sino pahre usfaulsteem Nigā.

Jehkaba - basnizā: atslehgū kaleju meistars Karl Friedrich Theodor Bindenslee ar Bertu Elisu Jozu Roseti Wilh. Jungmann.

Pehtera - un Dohmas - basnizā: zivil-inzineeris Karl Friedrich Burchhard Diedrich ar Aleksandru Riginu Bochroth. Seole-neelu meistars Gustav Karl Johann Moldenhauer ar Mariju Margo Dannenberg. Andeles-komis Johann Kleinhof ar Annu Barbaru Dumps. Platmalu taistajis (Huttmacher) Karl Kleinhinz ar Wilhelm Luisi Emiliu Eistein. Galdneeks Friedrich Wilhelm Rehwald ar Elisabeti Kanschewski.

Gertude - basnizā: strohderu meistars Dahwid Gotthilf Weichler ar Annu Emiliu Schönjahn dsm. Heubel. No deenasta issstabjees majors Nilander Polakows ar Elisi Mariju Weissi.

Iesus - basnizā: maschinu atslehgū-lasejs Georg Jetlowksi ar Christini Lesevitz. Mefneeks Martin Hoffmann ar Annu Mifelsohn. Garadawojs Pehteris Juhra ar Larvihi Baltimende. Saldats at-stahneeks Jahnis Krastinsch ar Mariju Inzis, dsm. Beckmann. Gürstenflauzitajs Ernst Reinb. Lemniz ar Elisi Jordan.

Jahau - basnizā: strahneeks Geerts Sillinsch ar Kataribni Durbe. Lokomotiwu wadonis Ludwig Grünberg ar Elisi Freulieb. Striheris Schannis Brauer ar Kataribni Kovalevs. Strahneeks Aubsche Stern ar Karolini Müller, dsm. Schloß.

Trihsveenibas - basnizā: strahneeks Ahdams Putninsch ar Kataribni Mustars. Strahneeks Georg Schults ar Marti Purring.

Katolu draudse: saldats bletsneeks Michail Kratinov ar Magdebeni Diamentitschlo.

Nedīhwais weesīs.

(Slatees Nr. 1.)

Kad nu wiſi graſu par to ſlepkawu tureja, tad laudis fa-pulzejahs ap „Puhka“ weefnizu, un polizejas un teefas fu-laini gahja tur eekſchā. Tē nu ari weefnizas faimneeks rau-daja, ka graſs ar wiſeem kalpeem efoht paſudis, un neweens nereditjeſis winu aifeijam. Wiſa manta, kaſtik ſinkam bijuſe, efoht prohjam un tomehr neweens ne-efoht redjeſis winu no ſchejeenes aifeijam; no aifflehgteem ſtalem efoht gresnee ſirgi iſtituſchi ahra, un neweens, nedis us eelahm, nedis wahrtu walt-neeks ne-efoht winu redjeſis. Tad wiſi iſbihjahs, meta kruſtu un ſkaitija pahtarūs, kad to treiju nelaimigo bruhſchu na-meem garam gahja. Wiſas bruhſchu ſchinkibas bija noſu-duſħas. Un kad tee ſahrki uſ ſapfehtu pee Sebalduſ baſnizas bija noliki un pahtarūs waijadjeja tureht, tad redjeſia kahdu garu wihrū no behreneeku pulku aifeijam, kuru neweens liħds ſchim nebijs pamanijis. Un kad winam pakal ſkaitijahs, tad katrix brihnojahs, ka wiſch, kaut gan melnās drahnās apgehrbts, pamasam balts palika. Un trihs farkani pleki uſ wiſa drehbehm bija redſami un aſnis tezeja, ka to iſkatrix ſkaidri redjeſia. Un garais boltais wihrs gahja uſ ſlepkawu ſapeem.

„Jesus Marija!“ ſauza „Puhka“ weefnizneeks; „tas ir nedīhwais weesīs, kuru meħs preeſch diwdefmit un weenās deenās likam tur aprakt!“

Bailes pahrnehma wiſus ſapfehtas 'opmelletajis, un wiſi ſkrehja ar bailehm prohjam — tihi tā ſakoh, ar ſaka pa-stolahm. Leetus un wehtra lauza un ſchnahza wiſeem no pakatas. Trihs deenās un trihs naktis ſtahweja ſahrki uſ ſapeem ne-aprakti.

Kad waldischana beidſoht pauehleja, ſahrku eerakt, un meiħu wezaki duhſchigeem wiħreem pulka naudas foħlija, lai wiñi to beidsamo miħleſtibas darbu paſtrahdajoht, tad tee wiħri lohti iſbriħnejahs. Jo, kad wiñi tohs ſahrku uſzehla, wiñi atrada wiñus tił-veeglus, ka kad wiñi tuſčhi buhtu, un tomehr redjeſia, ka ſahrku wahki bija aſnagloti. Weens fanehma duhſchu, atneſa kaltu un ahmu, un weenam waijadjeja mah-zitaju un wiſa paſlihu atfaukt. Kad ſahrku atdarija, atrada wiñus tuſčhus, ir mirona kifena, paſaga un pat neweena ſalmina nebijs tur wiars eekſchā. Tā tad nu tapa tuſčhi ſahrki aprakti.“

Sħe Waldrīkis druſku apſtahjahs. Iſtaba bija tił-kluſu, ka kad wiſs buhtu iſmiris. Wiſas ſwegeſ dedſa tumſchi un meta ħrmotu patumſchu gaſchumu uſ weefseem. Wiħreeſchi feħdeja nopeetni; jaunee ſeeweeſchi bija nemanoh tpar pa-reem zeetaki kohpā ſafpeeduſchees, un padiħwojuſchee ſeewiſchi wehl klausijahs, kad Waldrīkis jaw bija pabeidsis un jaw ſen-kluſu zeeta.

„Par wiſahm leetahm no puzejat ſwegeſ!“ ſauza Bande-kungs; „un runajat no prahrigahm leetahm, zitadi es ſkeef-ſchu prohjam. Taħdi welna darbi jaw war iſkattru iſbeedeht!“ Tas iſkattram patikahs. Wiſi ſkrehja pee ſwegehm. Uſzeh-lahs. — Dewa uſkohſhamohs. Katram patikahs par oħtri ſmeetees un johkoht — ka wiſch no neekeem baidotees un paſakahm tizoħt. Iſkatra għiġi bija bailes manamas, un tomehr neweens negribeja to atſiħt.

Tidrihs, ka muħsu komandants no runaſħanas un ſtaħħi-ſħanas tikai druſju atpuhtees bija — un weesi ſawas au-fis no klausijħanas atpuhtinajuschi, tē Waldrīkis tika atkal no jauna luħgħi, lai ari oħtru ſtaħsta datu wiñeem ne-ailee-dsoħt, jo ka nedīhwais weesīs ari wehl oħtrureis, prohti 1720. gadā efoht bijis, to Herbesheimi jaw wiſi behrnini ſimaj. Nu nofehdahs atkal wiſi rinki ap ſtaħstata, bes ka wiſch maſ buhtu teiži, ka wiſch taħla k ſtaħħiſchoht. Iſkattri doħ-maja, ka wiñam to jaw waijagoht dariħt. Beenā kohpā ſaf-speedahs jaunawas it-zeeti tſchupā; tapat ari wezakahs gaſpa-ſħinas. Kapa kluſums bija atkal wiſas malas.

Tagadeja Bekera funga muſcha, preeſchpilsfeħta, peedereja toreis, ka juhs to jaw fini, kahdai barona ſamilijai Moren, ſtaħħija Waldrīkis, bet kura to muſchu jaw kahdu ſimtu gadu aplakht wairs ne-apdiħwoja, bet iſnoħmaja, famehr wiña preeſch kahdeem 20 gadeem kara nemeera deħt nelaika hof-rahta Beker fungam tika pahrdoħta. Beidsamais barons, kam fchi muſcha un leels dala no pilsfeħtas mescheem peedereja, to apdiħwoja daudsreis ar ſawu ſamiliju. Schis ha-rons Moren bija leels iſſek-kehrdetajis. Wiſch tikai tamdeħl iēt atnħażza, ka wiſch Parihse wiſu ſawu mantinu bija iſpu-tinajis, un nu atkal zitu waijadjeja kraħt, lai wezu ddiħwi Parihse atkal no jauna waretu uſnemt. Bet ari wiña at-puhſħanahs fħim jaunka muſħa bija tikai ballieks doħ-ſħana un iſſek-kehrdetajis, kaut gan wairs netik leeliski ka Parihse. Wehl ſchodeen waram biuſħo pils gresnib u aplu koh, kad uſ wezeem, leeleem preeſch 70 gadeem nodegu ſħeed pils dru-peem ſkafamees. Biuſħai ſkafistai pilei blakus Moren kung's bija ſkafisti muſchinu lizis uſbu hwejt. Wiſaplaħart, kura tagad arklis un eż-żeħħas pahri eet, bija toreis tikai leels ur gresnis dahriss.

Kad barons beidsamo reisu uſ ſawahm muſħabム nahja, bija jaw pawiſam weħls laiks un leels lauſchu pulks bija wiñam liħds atnħażzi. Bija weħls ruđenis un wiñam abranza kahdi diwdefmit jauni muſħneeki ar ſawem fulaineem liħds. Wiña meita bija toreis graſa Wiċċena bruħte. Schis graſs bija bagats un miħleſtibas weħħi bruħtgans. Wiſch bija far-dinala Dibba darisħanu pahrwalbitajis. Dibba bija toreis wiſs-veħziga Orleanes herzoga, Franzijas waldneka ministeris un graſa Wiċċena wiña laba roħla. Nu gan war dohmaħt, ka barons Moren no puhelejha ſawu muſchu zeenigajeem we-ſeem patiħlamu dariħt. — Wiſch netaupi ja it-neneka, ka tikai ſawa noħlošha ſnoħta, Wiċċena graſa, labpatiħ-ħanu waretu eemantoħt. Tē bija katra deenā briħnum lepnas un gaħradas maltites. Wiſos apfahrtejħo mesħħo tika jaktis ture-tas. Uſ breefmiġi leelahm naudas sumahm tika spebleħt. — Tā tas għażi weenumeħr. Graſs Altenkreis jauns, bagats brammanis, augħtas ſamilijas deħls, bija ſchinis wee-ſħanahs un neluħkojht uſ wiñi bahlo għiġi, tas ihsta is-un labakais preeħmeisters. Wiſch bija leelakais ſaħħi ſħebleħt, finja un mahżeja wiſadu preeħus im luſteſ un fa-prata itin brangi ſawas deenās bes ſakħda darba pawadib. Neweens newareja taħbus jaunkus jokkis iſ-dariħt, ka wiſch. Barons Moren bija ar wiñu Herbesheimi eepaqseem un wiñu tuħlin, ka dahrju veħrli, few liħds uſ mahjahm pahrwedis, warbuht gan tikai tamdeħl, ka Altenkreis labprah un augsti speħleja — un arweenu nelaimigi. Tā tad nu barons wa-

reja zereht, zaur grasa lungu fawas naudas leetas pahrlaboh.

Schis pats jaunais brammanis bija tas, kursh pirmais to padohmu dewa, nahlamās atwentes deenās mašku balles notureht. Tahtaku winsch wehl dewa to padohmu, lai ikatris few faiſtuli pebz patifchanas no apkahrteenes ismellejotees un us kahrtu un dīsimfchanu nebuht neluhkojoh.

Un pateefcham pee fchihim ballehm un preekeem muhsu jaunkungeem truhka muischneeku jaunkundses. Morena jaunkundse un tas pahris no winu draudsenehm nepeetika fchai leelajai fapulzei. — „Ja mehs gribam preezatees, kamdeht tad mums us dīsimumu jaſkatahs!“ teiza Altenkreizs. „Skafstums ir katra kahrtā, pat kchninenehm lihdīgs, un fchuhweju starpā ir tahdas faiſtules, ka pat kchninu pilēs winas wiſas augstmanes pahrfpehtu.

Schim padohmam wiſi peekrita, kaut gan jaunkundses degunus faranza. Nu bija wiſahm pilsfehtinas puzmahkerenehm un fkröderenehm darba pilnas rohkas. Pat no zitahm pilsfehtahm tika amatneeki atluhgti maſku drahnas fagatawoht. Wiwjena grafs raudſija wiſus zitus ar fawu maſku gresnumu pahrfpeht, un Altenkreizs puhlejahs atkal winu uswinneht. Altenkreizs mekleja pilsfehtinā to labalo fkröderi un fmukalo meitu, ko us balli west. Abjus atrada winsch apakſch weena jumta. Meisters Putnis bija labalais fkröderis, kas wina aprakſtu tuhlin faprata, un wina meita Henriette bija pirmajos feedu jaufumōs, kura muhsu graſu wairak neka waijadseja apbuhra.

Grafs reti ween truhka meistera namā. Winsch arween griebeja redseht, waj kas netohpoh famaitahks. Ihpaſchi bija winam faiſtajai Henriettei pulka pee winas darba japatihds. Ari weenu pahri dahrgu feewefchu apgehrbu winsch lika preeſch fchihis deenās fagatawoht. Henriettei waijadseja netikai fchuh ween, bet ari pee fewim peemebroht, jo grafs fazija, ka weenai kaiminu muischneeku jaunkundsei, kuru winsch us balli wedifchoht, okurat Henriettes faiſkais augums efoht. Pee tam winsch bija lohti dewigs, tikai tahtā masahs dahuwanas, kuras winsch neſa, bija jaw wairak wehrtes, neka wiſa darba alga. Ka Henriette dabuja tahts labalais fchihis, to ikatris jaw pats faprathē. Kad wina weeni faiſtahs, tad winsch fazija wina tik dauds jaiku wahrdu pahri winas faiſtum un fahka pat no miheſtibas ar wina runaht, ka tas no wina karſtas dabas jaw epreeſch bija paresame. Henriette gan nu negriebeja no scheem faldajeem wahrdeem neeneka dſicdeht, jo wina bija gohdiga meita, un bes tam wehl ar weenu no winas tehwa ſelleem faderinata; bet tomehr wina fklauſijahs it labprahit us ta laba un zeeniga lunga wahrdeem, jo feewiſchis newar gandrihs nekad us tahta launs palift, kas wina usſlawe.

Mas deenu preeſch balles — maſku drahnas bija jaw gaſtas — grafs nabza itin fa-ihdīs un faniknojees meistera Putna namā. Winsch luhda meisteru us kahda wahrda apakſch tſcheträhm azim un wina aifgahja.

„Meister,“ winsch fazija, „es efmu gruhtā likſtā. Juhs kad tik ween griebeet, wareet man palihdeht, un es gribu to jumis labaki aismakſah, ka kad juhs man wiſu gadu balles drehbes fchuhu!“

„Es efmu ariveenu zeeniga lunga padewigais fulainis!“ atbildeja fkröderis dſili pakkādamees.

„Meister, ko juhs dohmajeet,“ runaja Altenkreizs tahtak,

mana jaunkundse, kuru man waijadseja us danzi west, ir flima palikuſe un leek man atteikt! Wiſeem ziteem kungeem ir fawas danzotajas, un, juhs to ari finat, wiſswairak Herbesheimes birgeru meitas. Es winas ari waretu gan rahtskungu un kohpmānū namās atraſt, bet kurai tad tahts balles drehbes pafetu? Juhs redsat, meister, ka man us wiſadu wiſi waijaga juhsu meitina luht. Juhs efat tahts drehbes vee winas paſhas nomehrojuſchi. Jums waijaga winu luht!“

Skrohderis eefahlumā faiſtahks. Til dauds gohda winsch nebija zerejis fagaidiht. Winsch pakkādahs wehl reis un newareja neweena wahrda atbildeht.

„Henriette to nenofhehlohs,“ teiza Altenkreizs tahtak; „tahts drehbes, ar krahm wina danzohs, paliks winas ihpaſchums un es gribu wina it wiſu, kas til us gresno balli waijdasigs buhs, tuhlin peegahdaht!“

„Juhs efat par dauds schehligi!“ fauza meisters Putnis. „Bes kahdas uſteiſchanas es waru zeenigam lungam teilt, ka Henriette faiſtī danzo. Kad juhs tikai buhtu winu us alivulehjeja meistera kahsahm danzozam redſejufchi! Es paliku ka ſafalis, redſedams to meiteni danzozam. Nu neko. Paleekat zeenigs lungs tikai fche pat istabā. Es to meiteni atſuhtifchi. Luhdheet juhs paſchi winu, graſa lungs, es ari fawu Amen peelikſhu tur faiſt!“

„Bet, meister,“ atbildeja Altenkreizs, „Henriettes bruhtgans ir warbūt miheſtibas flaudīgs — un us tam winam ir ari teefiba! Jums waijaga ari winam labu wahrdu doht!“

„Neeſi,“ fauza meisters Putnis, „winsch nedrihlest ne wahrda teilt!“

Winsch gahja. Pebz kahda brihtina eenahza Henriette noſarluſe istabā. Grafs ſluhpſtija bes apniſchanas winas rohku.

Winsch iſſazija wina fawu wehlefchanohs, fawu likſtū, un luhda wina ſchini leetā winam iſlihdeht un us wina rehkenumu ſev it wiſu apgahdaht, kas us balli waijdasigs. Wina noſarla it ihpaſchi, kad jaunais grafs wina pahri gresnu ohriau dahuwaja.

Tas bija preeſch gresnas meitenes gandrihs par dauds. Henriette tuhlin dohmaja no balles gresnuma, ka wina tur ſpihdeſchoht un wiſu wina apbrihnofſchoht — un tad wehl tahts faiſtahs drehbes, ka zitahm jaunkundsehm . . . bet wina apdohmajahs, un runaja no tehwa, deewſſin waj tas laufſchoht.

Tai leetā Altenkreizs winu apmeerinaja. Un kad nu wina pret fcho eeluhgſchanu nebija wairs nekas pretim, un wina uſaizingaſchanā bija pateizigi peenteta, tad winsch preeka pilns winu oþkampa ſawas ſrohkas un fazija: „Henriette, ko nu man buhs preeſch tewim leegtees! Tu, un neweena zita jaunkundse bija mana iſwehleta no pirma azumirkla! Es jaw tad biju tewi iſredſejis, kad taws tehws us tawu faiſto meefu mehru nehma. Toreis es tewi tikai par danzotaju iſwehleju! Al, Henriette, es gribetu tewi par ko leelaku iſwehleht, jo es tewi miheſju. Tu ne-efi tik brihnum faiſtī radita, par ne-mahzita, rupja ſkrödera ſetta ſeeuwu palift. Tu eſi preeſch ka augſtaka radita. Waj tu mani faprohti, waj tu gribi mani faprofti!“

Wina ne-atbildeja neneka, iſrahwahs no wina rohkahm un apföhlijahs tikai par wina danzotaju buht, kad tehws tam pretim nebuhtſchoht. Abi gahja darba iſtabā atpakaſ. Altenkreizs eetſchukſteja meisteram auſi: „Wina ir ar meeru. Gahdajat tikai it wiſu, ka wina war peeklahjigi apgehrbtees.

Sch! nemeet sch! masuminu preefch tahn isdohschana!“
Un winsch eespeeda wezajam rulliti sesta dukatu faujā un
gahja.

Bet tagad fazehlahs strohdera namā leela wehtra; jo Krichjhahnis, Henriettes faderinatais, palika gandrihs traks, kad winsch dsirdeja, no lam ta runa esoht bijuse. Ne bruhles svehesti, ne weza meistera labsti un draudi newareja wairs winu prahligu padarit. Tä tas gahja zauru deenu. Henriette pawadija to nakti bes meega. Wina Krichjhahnis pateefcham miheleja; bet wina tomehr newareja wina spihigas pagehrechanas dehl, masku balli garam laist, kur wisi pilsehtas augstmani un apkahrtneeli, sawās gresnakajās stahes, kahda winai nemuhscham nebija mugurā bijuse, nu warehs pate ar sawahm azim redseht un pate dalibū nemt — un winu tatschu it wisi winas skaistuma dehl apbrihnobs!

Ja, Krichjhahnis pagehreja ne-isdaramas leetas. Ja, wina zitadi newareja, ka tik to tizeht, ka winsch winu pateesi nemihloht, jo kad winam pateesa mihestiba buhtu, tad jaw winsch tahdas newainigas leetas, ka masku balli, ne-aileegtu.

Ohtrā deenā bija Krichjhahnis gan drusjin rahmaks, tas ir winsch wairs tik bremigi netauloja, bet fazija weenumehr draudedams un bedinadams: „Us balli tu ne-ej!“ us ka Henriette arweenu nurdedama atbildeja: „Un es tomehr eeschu!“ us lam tad tehws arweenu klahrt peelika: „Un winai buhs eet, tew par spihiti, ta es pawehlu!“ Danzkurpes, sihdessekes, smalikas schauvdrahnas, spizes u. t. j. pr. it wiss no dahrgakhs sortes, tapa eepirkts. Bet kad balles deena bija klahrt un to leetu it nopeetni iswest dohmaja, fazehja Krichjhahnis fawu pau-ninnu un nahza, pilnigi gataws us zeloschanu, eekshā un fazija: „Kad tu ej, tad es ari eimu, un mehs esam schkirti laudis!“ — Henriette nobahleja. Wezais, kurch jaiv papreefch ar Krichjhahnis bija bremigi strihdeees, fazija: „Eij pee welna kad tu gribi! es tak gribu redseht, kas te meisters! Henriette war katu deenu wihru dabuht, kas desmit reis labaks ir par tewi!“ — Bet Henriette raudaja. Tä cenahza grafa Altenkreiza fulainis ar lahdti eekshā, kuru winsch fawa funga wahrdā nodewa. Lahdite esoh, winsch teiza, wehl schis un tas preefch Henriettes jounkundses puzes eekshā. Tur bija dahrgs schleijers; diwi gresni - rullischī sihshu banchu; kohscha krelli schnohre un diwi spigulodami gredseni. Henriette luhkojhs fahnis us teem gresnumeem, luxus tehws iskrahmeja, un zaur winas afrahm spigulaja tee dimanti wehl jo kohscha. Wina schaubijahs starp gresnibu un mihestibu.

„Un tu ne-ej!“ fanya Krichjhahnis.

„Un es eeschu!“ fazija Henriette lepnā opaemfchana. Tu ne-esi wehrt, ka es tewis dehl tik dauds raudu; tu ne-esi wehrt, ka es tewi ta mihi! Jo nu es skaidri redsu, ka tu man pateefcham tik dauds preeka un gohda nenowehli un mani nukad ne-esi mihestis!“

„Manis dehl!“ teiza Krichjhahnis. „Tad ej! Tu salaus ustizamu firbi!“ Winsch nometa no winas dabutu gredseni winai pee fahjahn, un nenahza wairs atpaka.

Henriette blahwa ditti un gribaja winu faukt atpaka, bet tehws winu meerinaja. Wakars peenahza. Wina apgehrbahs us balli. Puzedamahs un rohtadamahs wina aismirfa itin drihs fawu aigahjucho bruhlganu. Stati preebraza pee nama durwim. Altenkreizis nahza winu us balli west. „Ak Henriette!“ winsch teiza rats, „zik besgaligi skaistaka tu es, naka

es to dohmaju. Tu es deewelle. Tu tik es preefch tahdas gresnibus un ne preefch semas fahras dsimuse!“

Balle bija lepna. Altenkreizis un Henriette bija schowakar melnā, wezas modes wahzu apgehrbā gehrbuschees. — Winu gresnumis peewilka wisu weesu ožis, ar fawu gresnumu wini pat Wiwjenu un jauno Noren jaunkundsi pahrwareja, kuri par Persu un Perseeti isgehrbuschees starp wifadi gehrbahm maslahm staigaja.

„Tas melnais naw nelas zits, ka graps,“ fazija Wiwjens us fawu mihtako. „Kamdehl tad tam mulkim wehl ir leekais giemis janem! Winsch tak ir tik garfch, ka apinu maike un ir par galwu par wifeem garačs, un fawu galwu winsch tak newar nolikt. Pateefcham winam newajadsetu nemas fawas ildeenischlas pehrives nemt, lai winu labaki pasht waretu. Wiwjens isflatahs ka mahzitajs, winam ir melniums us melniuma. Bet tomehr es esmu sinkahrigs, kas ir wina danzotaja.

„Es deru,“ fazija Moren jaunkundse, „ta ir kautkahda meitsha no pilsehtas. Tuhlin war redseht, ka winai nolahda lahga maneera nawi!“

Balle bija lihds wehla naktei, kamehr pee wakarinahm fehdahs un maskas nonehma. Tä nu bija atkal jaunas pahrsteigchanas, kad tik dauds fwechhu skaistu waigu eeraudsija. Wiwjens newareja no muhsu fmukajeem Wezwahzeem (Henriettes un graps) ne ozu nogreest. Wiwjens fehdeja pee galda blakam Henriettei un graps blakam baronefei. Tä likahs, ka kartam fungam tas ari labi patiku: jo Wiwjens dahwaja Henriettei tik dauds, ja par dauds jauku wahrdinu — un graps atkal tapat baronefei. Schihs jaukas farunas tika ari pehz pabeigtas malkites no abjeem pahreem tahlaki westas.

„Tik teefcham, ka es dsihwoju,“ teiza Wiwjens us graps, „es laupischi jums juhfu danzotaju, un kad juhs man ar par muhschigu eenaidneku palistu!“

Wiwjens, kuru Henriettes skaistums un wezais wihses pee malkites drusku bija apfurbinajis, fazija itin neprahligi un Noren jaunkundsi nemas nepamanidams — kurai nu ari schahdi wahrdi bija jadsied: „Weselu duzi no manahm baronefchim atdohdu es jums par sch! engeli Wezwahzu apgehrbā!“

„Wiwjen,“ fanya graps ar farauktu peeri, „apdohmajet, ko juhs fakat! Lai buhtu mana danzotaja ari deesin zil fmuka, tomehr pirma skaistuma gohda malka peeder schihs balles lehnineni, juhfu bruhtei!“

„Wahrdā lehninen! wahrdā lehninen! Bet sch! tik ir riktila lehninen!“ fanya Wiwjens. Graps meta winam gan ar azim, gan ar rohahm, ka baronefe par dauds turu stahwoht un luhdsu winu, lai fawaldotees; graps runaja beidsoht stipraki un pawehleja Wiwjens baronefei, kura dušmu pilna aigahja, wairs tik besprahligi nelaitinah. Tä wini fahjahn wahrdū strihdā. Graps to leetu newareja wairs us labu greest.

Wiwjens no dušmahn, wihsa un mihestibas pahrnemte, usvedahs arweenu jo prostakt. Weesi fahjahn kohpā. Graps raudsija zaur klusu zeefchanu leelaku trohlsni nowehrst. Bet kad Wiwjens fazija: „Graf, to es nebuhtu dohmajis, ka pee jums, tahdas falaktuscas renges, ari wehl mihestiba atrastohs; jo tikai bespēhzigā kaiſlība runa is jums!“ — tad ari Altenkreizis newareja wairs fawalditees.

Grandi un seedi.

Widsemes atraschona.

(Pehz Merlela.)

Gandrihs paschas Baltijas juhras (Ostsee) widū stahweja diwpadsmītā gadu simteni bagata Wisbi. Us schejeeni atweda Dahni un Brūhschi, Sweedri un Wendi no Meklenburgas, ari Flamendri un Briti sawus semkohpibas auglūs un iſstrāhdajumus un tohs ſarvstarpiji iſmainija. No ſchejeenās tad Nowgorodas eedſihwotaji dewahs lihds Onepras upei un tad wirs tāhs wilneem us Melno juhru, lai waretu Deenvidus-Giropas un Aſijas mantas pee Ilmena eſara kraſteem ſawahkt, kamehr darbigee Gudi zaur Ladogas un Volkowas upehm tāhm pakat nahza. Ari Igaunu un Pinnu juhralas tee daſchahrt apmekleja, to eedſihwotaju draugi buhdami, tikai Rigas juhras lihku mā tee nebijsa wehl nekahdu andeles weetu preeſch ſewis atraduschi.

Kad tirgoſchanahs Wahzsemē eefahka attihſtitees, tad ari Seemela Wahzeeschi nepaſina zitu andeles ſaiveenofchanahs weetu kā ziti: Hamburgeschi ſuhtija ſawas prezēs us Bre-miju, Bre-meeschi us Libeku, un no tureenas us Wisbi. Bet drihs teem nahja prahā, paſcheem andeli west, un tapebz Bre-meeschi apnehmahs, nepaſiſtamus Baltijas juhras kraſtus pahmelleht. Wini atrada kahdu wihrs, laikam bija kahds Wendu kugineeks, kurgi pehz wezu krohniku iſfazijumeem, warejis tāhlas juhras iſbraukaht, un ſagatawoja tam 1158. gadā Libekā kugi. Tas nu brauza ar ſauju kugi zaur ſalu ſchaurumu ſtarv Kurſemi un Sohnu ſalu, un wehtra to eedſina kahdā upes grīhwā. Tāhs kraſti likahs meſchonu wiſs un bes beh-dahm kuga laudis kahpa malā, lai waretu atpuhſtees no juhras brauzeena.

Bet tee tika no ſawa meera iſtrauzeti. Leels pulks laiwi tuwojahs, un bailigi laudis ar zireem un durameem riħleem apbrunojuſchees nahza no meſcha laukā, lai waretu ſweſh-neekus aifſiht, kuru neparafita iſſkata Lihwus ar naidigahm dohmahm pildija.

Tirgotaji un kugineeki grahba pehz eerohtſcheem un duh-ſchigi ſewi aifſtahweja, ta ka eedſihwotaji wiun meera pe- dahnachanu fanehma. Drihs ween notika tirgoſchanahs. Šweſhneeki peedahnawa drehbes, knohpes, dſelſs leetas, un dabuja to weetā waſku, labiby un dahrgas ſwehru ahdas. No naudas nebijsa toreis nekahda runa, ta bija Lihweem glu- ſchi nepaſiſtama un ja kahdu naudas gabalinu tee dabuja, tad ſewas to walkaja par ſtahti.

Abas puſes ar ſho pirmo andeli bija viļnā meera, ta ka tāhs turpinaſchanu norunaja. Liwi apjohlija Wahzeescheem, kad tee andeles pehz atkal vee teem naibſchoht, draudſigu uſ-nemſchanu un no ta laika katra paņafari kugi eenahza Daugavā. Wehlak atwehleja ſweſhneekem, wairak juhdses tāhlu ſemē, kahdā kālnā upes malā ſpiķeris uſbuhwēht.

Tāhda wihsē Widſeme tika ar pahejo Giropu ſaiveenota, un tāhs eedſihwotaji zaur andeli bagati padariti, un buhtu pa laimigu zelu lehnām atihſtijuschees, ja tas teem buhtu bi- jis atlauts — ja nebuhtu bijuſchi muhki un waldfchanas kahriba.

R. Matschernecks.

Kahdu wakaru eenahza krohgā kahds wihrs un gribēja tur

No zensures atwehlehts. Riga, 10 Februar 1878. Drilehts un dabujams pee bilſchu- un grahmatu-drīketaja Ernst Plates, Riga, pee Pehtera-basnizas-

par naakti pahrguleht. Winsch noſehdahs aif galda kaktā; fainmeeks ſchdeja pee krafns us benka un mahjas puſis, kas ar' tur iſtabā atradahs, wija patlaban ſchnohri preeſch ſawas pahtagas. „Anzi, ſaglis, ſaglis!” ſauza fainmeeks, un puſis zehlahs ahtri augſchā, ſwezi no puzeht, jo wina bij eefahkuſe kust, tapebz ka maſglis pee dakteſ bij. Bet ſweſhais wihrs lehza no galda pakalas augſchā un ſtrehja pa kaktu un galvu pa durwim ahra. Škreeneht iſkrita winam ſaglu wehjlukturiſ iſ ſeſhas, un nu fainmeeks redſeja, ka wina mahja bij diwi ſagli bijuſchi, weens aif galda un ohts us galda no ſwezes. Ta ſkreene ſauna ſirdsapſina no weena maſglina ſwezes dakteſ.

G. K. Preedit.

Drufžinas.

Katrīs wahds, ko tu gribi teikt, ir kā akmens, ko tu eelſch beſdibena gribi mest, tadehſt apdohma, kamehr to ne-efi darijs.

Sargees pateefigu draugu kaitinahſt; jo to daridams tu pa-likſi par draudſibas ſlepklauu.

Sargees iſkreiſ teikt „ja,” bet kaunees, ja tu iſkreiſ wiun ne-iſpildi..

Brahlu mihleſtiba ir ſudrabs, draugu mihleſtiba ir ſelts, un ſeeweſchu mihleſtiba ir mihleſtiba.

Azu draudſiba ir giſte ſelta bikeri. Sargees, ka tu to ne-eedſer!

Laimē nemelle draugus, jo tad jaw tee temi nemellehſs.

Dbl. Žibſ.

Johks.

Wirsneeka puikam draugs praſija, waj ar fungu labā fa- tizibā kohpā dſihwojoht?

„Kā zimds ar rohku,” — ta jautrais puſis atbildeja. — „Kohpā dſihwojam kā laikam draugs ar drangu un latru rihtu weens ohtram ſwahrkuſiſſlapejam. Tik ween ka fung ſwahrkuſiſ ſapreeſch nowelk, kamehr es ſwahrkuſiſ patrun mugurā.

Ehrmota mo hde. Parihſē dahmas tagad walkajoht tāhds ſleites, us kurohm par gresnumu uſchuhli wihrs. Lai wihrschi neſmirdetu, tad tee iſwahriti teek krahji ſakſeti. Wihrschi teekoht iſ Wahzemes atveſti.

Salausta ſirds.

At, lauj man' meera buht un iluſu zeest,
No tewim tohpu lohti mohzihts!
Kaut ſawu ſirdi ſpehtu Lāvās kruhtis ſpeest,
Tu justu tad, zilk gruhtu tohpu lohzihts.

Kad rihts ir ſlaht, tad ſaule augſchā lez
Un aifſen tumſchu naakti laika juhā;
Un ūlks ūlwei aſras mirdſoht reds,
Kas werd iſ tumſchus dſtas ſemes ahra.

Zaur draugu ūlris zere preeku atrast; —
Lai wiņa deenā manas luhpas ūlhdſ! —
Tur ſpehtſchu ſawu muhſchu labak ſaprāſi,
Tur buhſchu glahbiſ, ja dwehſle Deewu luhdſ.

R. N.

Aibildedams redaktehrs Ernst Plates.